

SỨC HÚT TỪ DU LỊCH CỘNG ĐỒNG

ĐẮK LẮK

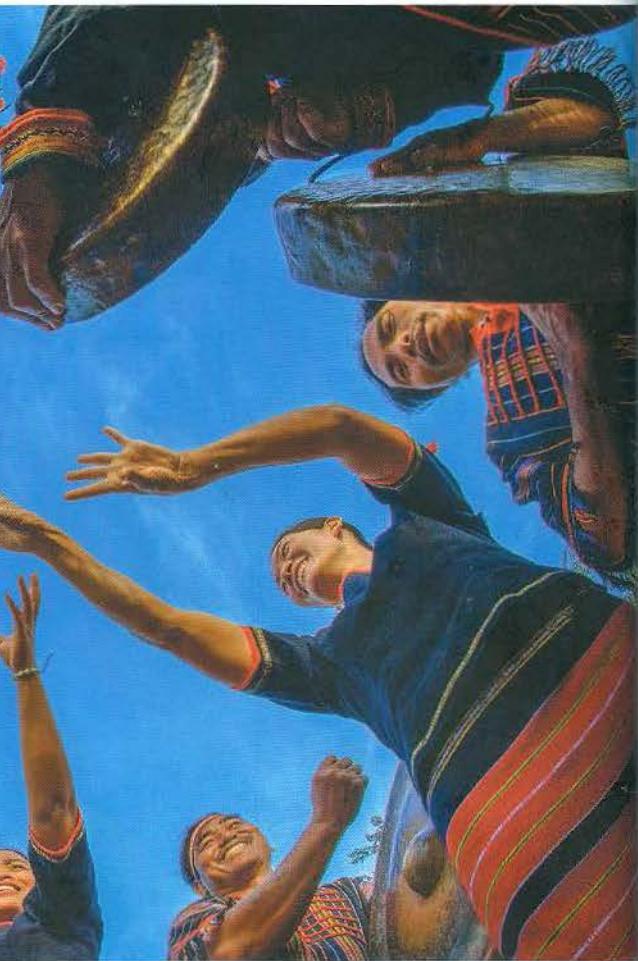
LÊ THỊ CHUNG*

VỚI TÀI NGUYÊN NHÂN VĂN PHONG PHÚ VÀ ĐỘC ĐÁO ĐƯỢC LƯU GIỮ LÂU ĐỜI TRONG CỘNG ĐỒNG CÁC DÂN TỘC Ê ĐÊ, M'NÔNG..., VỚI CẢNH SẮC THIÊN NHIÊN HÙNG VĨ VÀ TƯƠI ĐẸP, ĐẮK LẮK CÓ NHIỀU ĐIỀU KIỆN THUẬN LỢI ĐỂ PHÁT TRIỂN DU LỊCH CỘNG ĐỒNG. THEO QUY HOẠCH TỔNG THỂ PHÁT TRIỂN DU LỊCH TỈNH ĐẮK LẮK ĐẾN NĂM 2020 VÀ ĐỊNH HƯỚNG ĐẾN NĂM 2030, ĐẮK LẮK SẼ TẬP TRUNG XÂY DỰNG MÔ HÌNH DU LỊCH CỘNG ĐỒNG GẦN VỚI VIỆC BẢO TỒN VÀ PHÁT TRIỂN CÁC BUÔN ĐỒNG BÀO DÂN TỘC THIỂU SỐ.

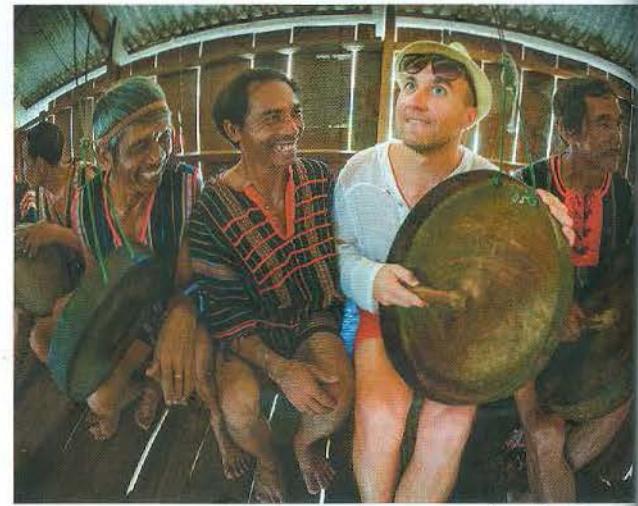
Đăk Lăk có 49 dân tộc anh em chung sống, trong đó đồng bào dân tộc thiểu số chiếm tỷ lệ trên 30%. Chính vì vậy, du lịch cộng đồng thời gian gần đây được xem là loại hình du lịch bền vững góp phần xóa đói giảm nghèo, đóng góp vào nguồn ngân sách địa phương và giải quyết việc làm cho nhiều lao động, nhất là đồng bào dân tộc thiểu số.

Không gian văn hóa cổng chiêng Tây Nguyên (Kiệt tác truyền khẩu phi vật

thể nhân loại) trải dài trên 5 tỉnh Tây Nguyên là Kon Tum, Gia Lai, Đăk Lăk, Đăk Nông và Lâm Đồng. Bởi thế, tài nguyên du lịch nhân văn của Đăk Lăk gắn liền với những giá trị độc đáo về kiến trúc, mỹ thuật, âm nhạc, văn hóa, lễ hội..., thể hiện trong đời sống sinh hoạt văn hóa và phong tục tập quán của các cộng đồng dân tộc, đặc biệt là kiến trúc truyền thống nhà sàn dài của đồng bào dân tộc Ê đê, M'nông... Đăk Lăk còn có hệ thống thác nước hùng vĩ, nguyên sơ, cùng các khu rừng nguyên sinh với hệ động thực vật phong phú và các mặt

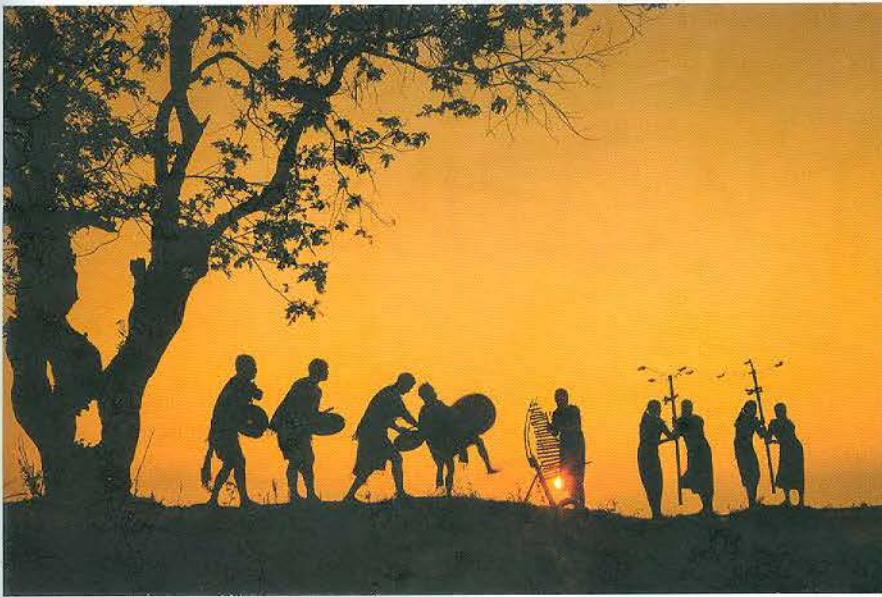
Đội chiêng Tây Nguyên. Ảnh: Bảo Hưng

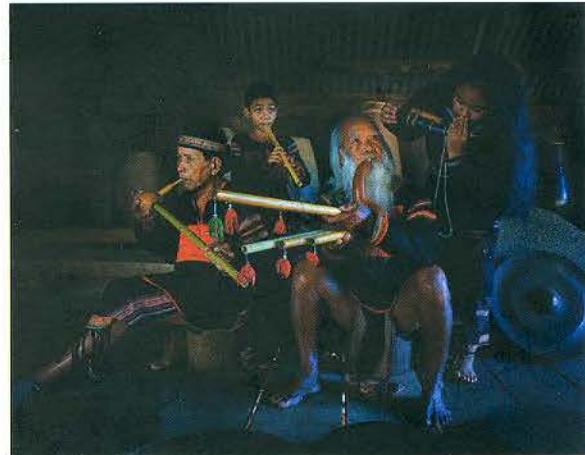
Trải nghiệm chiêng Tây Nguyên. Ảnh: Bảo Hưng

hàng nông sản chủ lực như cà phê, cacao, mắc ca, hồ tiêu, điều, bơ, sầu riêng, mật ong... Đây là những điều kiện thuận lợi để phát triển du lịch cộng đồng.

Năm bắt xu thế ngày càng có nhiều du khách tìm về với thiên nhiên hoang sơ, không gian văn hóa độc đáo, không ít doanh nghiệp và cộng đồng trên địa bàn thành phố Buôn Ma Thuột đã nhanh chóng hình thành nhiều khu, điểm du lịch văn hóa - sinh thái -

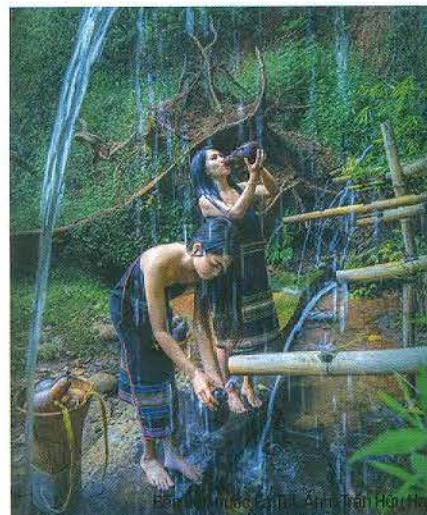
Vũ điệu cồng chiêng Tây Nguyên. Ảnh: Vũ Minh Hiếu

Biểu diễn nhạc cụ Tây Nguyên. Ảnh: Vũ Ngọc Thuấn

cộng đồng nhằm phục vụ du khách. Thành phố Buôn Ma Thuột hiện có khoảng 5 - 6 khu, điểm du lịch cộng đồng được đầu tư, khai thác có hiệu quả và ngày càng khẳng định được hình ảnh của mình trên bản đồ Du lịch Đăk Lăk nói riêng và vùng Tây Nguyên nói chung. Một số khu, điểm như Khu du lịch văn hóa - sinh thái - cộng đồng Kô Tam (phường Tân Hòa), Khu du lịch sinh thái Đầu Nguồn, buôn Akô Dhông (phường Tân Lợi), Khu du lịch sinh thái - nghỉ dưỡng Suối Ông (phường Khánh Xuân), Du lịch Nông nghiệp Cà phê - Ca cao G20 (xã Ea Tu)... lần lượt được đưa vào khai thác, phục vụ du khách theo tinh thần hợp tác với người dân địa phương và đang thu hút ngày càng nhiều du khách.

Vào tháng 9/2019, buôn Akô Dhông tại phường Tân Lợi, thành phố Buôn Ma Thuột vừa được chọn quy hoạch làm điểm du lịch cộng đồng có quy mô nhất trên địa bàn Đăk Lăk. Theo quy hoạch, điểm du lịch cộng đồng buôn Akô Dhông rộng hơn 55ha, quy mô dân số khoảng 2.200 - 3.000 nhân khẩu, trong đó hơn 30% đồng bào Ê Đê ở buôn Akô Dhông sinh sống bằng nghề dệt thổ cẩm, làm rượu cần, chế tác đồ thủ công mỹ nghệ và mở dịch vụ giải trí văn hóa - văn nghệ truyền thống, phục vụ du khách trong nước và quốc tế.

Bản M'Nông, xã Ea Tăk. Ảnh: Trần Huy Hải

Tham gia khai thác những mô hình du lịch này là cơ hội để người dân địa phương bảo tồn, quảng bá văn hóa truyền thống đến với du khách, nhất là văn hóa của đồng bào dân tộc thiểu số. Đồng thời, khi du khách có nhu cầu mua sắm (nhạc cụ tre trúc, thổ cẩm...), thưởng lãm văn hóa cồng chiêng hay lưu trú homestay trong ngôi nhà dài ở buôn làng..., người dân có thể cung cấp dịch vụ, hàng hóa để vừa cải thiện cuộc sống vừa gìn giữ, bảo tồn bản sắc văn hóa dân tộc.

Để tạo được sản phẩm du lịch cộng đồng đặc trưng và tạo điểm nhấn nhằm đẩy mạnh phát triển du lịch, góp phần thu hút ngày càng nhiều du khách tới tham quan và trải nghiệm, thiết nghĩ Đăk Lăk cần chú trọng một số giải pháp sau:

Thứ nhất, xây dựng đề án phát triển du lịch cộng đồng trên địa bàn tỉnh Đăk Lăk để làm cơ sở đầu tư và kêu gọi đầu tư thực hiện đề án.

Thứ hai, cần có sự quan tâm, chỉ đạo và hỗ trợ nguồn lực của UBND tỉnh, sự phối hợp đồng bộ giữa các sở, ban, ngành, đoàn thể của tỉnh và chính quyền địa phương; sự hưởng ứng tích cực của các tổ chức, doanh nghiệp du lịch, đơn vị lữ hành và cộng đồng dân cư vào việc xây dựng mô hình du lịch cộng đồng.

Thứ ba, đầu tư phát triển mô hình du lịch cộng đồng phải chú ý giữ gìn, tôn tạo những giá trị văn hóa, lịch sử bản địa; ổn định cuộc sống của người dân trong vùng dự án; đảm bảo an ninh trật tự, an toàn xã hội; đảm bảo vệ sinh môi trường; đặc biệt cộng đồng cư dân nơi du lịch phát triển phải được hưởng lợi từ việc phát triển du lịch cộng đồng.

Thứ tư, xây dựng sản phẩm du lịch cộng đồng cần đáp ứng được nhu cầu chủ yếu của khách du lịch như: khách du lịch phải được gặp gỡ, giao lưu với cộng đồng cư dân địa phương, họ làm nương rẫy, đánh bắt cá, làm nghề truyền thống và các hoạt động thường ngày; được trải nghiệm cuộc sống của người nông dân dưới hình thức tham gia vào một số công đoạn sản xuất/canh tác nông nghiệp; tham quan phong cảnh, con người, văn hóa và lối sống của người dân tại các buôn lúa chọn. Bên cạnh đó, để xây dựng sản phẩm du lịch cộng đồng cần thu hút các doanh nghiệp đầu tư, cung cấp các dịch vụ hướng dẫn tham quan, thuyết minh; dịch vụ hướng dẫn trải nghiệm; dịch vụ ẩm thực, dịch vụ ăn uống; dịch vụ lưu trú, nhất là lưu trú tại nhà dân (homestay)...

*Giám đốc Trung tâm Thông tin Xúc tiến Du lịch Đăk Lăk